

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ОНЮА

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
методичні рекомендації
для підготовки до практичних занять

для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра з галузі знань К «Безпека та оборона»
за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність»

УДК 343.985(075)

Рекомендовано до друку Цикловою комісією з права та правоохоронної діяльності Академічного фахового коледжу ОНЮА
Протокол № 4 від 03.11.2025 р.

Рецензенти:

Байов В. О. – начальник 1-го відділу (протидії злочинам у сфері обігу протиправного контенту і телекомунікацій) 1-го управління (оперативного реагування) Департаменту кіберполіції Національної поліції України, доктор філософії у галузі права, підполковник поліції.

Поляков Є. В. – доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції.

Укладачі:

Албул С. В. – професор кафедри оперативно-розшукової та поліцейської діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, професор.

Цехан Д. М. – в.о. завідувача кафедри оперативно-розшукової та поліцейської діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор.

Мурашко А. С. – викладач Академічного фахового коледжу ОНЮА.

Оперативно-розшукова діяльність: методичні рекомендації для підготовки до практичних занять (для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра з галузі знань К «Безпека та оборона» за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність») / Уклад.: С. В. Албул, Д. М. Цехан, А. С. Мурашко. – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. – 48 с.

Видання містить методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра з галузі знань К «Безпека та оборона» за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність». Надано тематичний план навчальної дисципліни, розкрито форми та методи роботи на практичних заняттях (перелік запитань, практичні та тестові завдання), перелік питань для підсумкового контролю та список рекомендованих джерел.

УДК 343.985(075)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Структура навчальної дисципліни.....	5
Тематичний план навчальної дисципліни.....	5
Форми та методи роботи на практичних заняттях. Зміст лекцій.....	7
Тематика рефератів.....	23
Тестові завдання.....	24
Ситуаційні задачі.....	37
Питання для підсумкового контролю.....	41
Список рекомендованих джерел.....	43
Інформаційні ресурси.....	48

ВСТУП

В умовах повномасштабної військової агресії з боку російської федерації вітчизняні соціально-політичні реалії, виклики і загрози вимагають системного реагування, адекватної трансформації усього сектору безпеки, а також включення цієї системи у сферу політичних пріоритетів держави. У зв'язку з цим роль правоохоронних органів України полягає у створенні умов розвитку безпечного середовища життєдіяльності, як основи безпеки на території України, а також сучасної системи внутрішньої безпеки. Виклики, які на сьогодні стоять перед правоохоронними органами України, безпосередньо пов'язані з її компетентністю в забезпеченні безпеки громадян та суспільства, здатністю протистояти злочинності, забезпечувати прозоре надання якісних правоохоронних послуг.

Правоохоронна діяльність – це державна правомірна діяльність, що полягає у захисті прав і свобод людини та громадянина, забезпеченню правопорядку і законності, захисту прав і законних інтересів державних та недержавних організацій, боротьбі зі злочинністю та іншими правопорушеннями. У свою чергу, оперативно-розшукова діяльність – це особливий вид державної діяльності, яка здійснюється як гласно, так і негласно оперативними підрозділами спеціальних державних органів, що наділені такими повноваженнями законодавчими актами.

Протидія злочинності потребує, перш за все, сучасного та досконалого нормативно-правового забезпечення. В сучасних умовах реформування системи правоохоронних органів гостро постає питання підготовки фахівців нової формації, здатних забезпечувати права та свободи громадян, протидіяти кримінальним правопорушенням, усувати причини та умови, які їм сприяли.

Навчальна дисципліна «Оперативно-розшукова діяльність» спрямована на вивчення здобувачами освіти сучасних методів оперативно-розшукової діяльності, та визначення особливостей їх використання у протидії проявам злочинної діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова діяльність» є надання здобувачам вищої освіти глибокого розуміння сучасної теорії оперативно-розшукової діяльності, окремих методів використання можливостей оперативно-розшукової діяльності у протидії злочинності.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань щодо правових основ та принципів цієї діяльності, особливостей компетенції та структури оперативних підрозділів, які здійснюють протидію злочинності тощо.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Види навантаження	год. (денна ф/н)
Кількість кредитів/год	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	56
• лекційні заняття, год.	26
• практичні заняття, год.	30
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	34
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	24
Залік	+

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		Л	ПЗ	С.Р.
Тема 1. Поняття, завдання та правова основа оперативно-розшукової діяльності	6	2	2	2
Тема 2. Принципи та підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності	6	2	2	2
Тема 3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх обов'язки	6	2	2	2
Тема 4. Методи та джерела оперативно-розшукової діяльності	6	2	2	2
Тема 5. Права оперативних підрозділів та оперативно-розшукові заходи	6	2	2	2

Тема 6. Конфіденційне співробітництво як складова оперативно-розшукової діяльності	6	2	2	2
Тема 7. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні	6	2	2	2
Тема 8. Оперативно-розшукова діяльність у протидії окремим видам загальнокримінальних правопорушень	8	2	4	2
Тема 9. Оперативно-розшукова діяльність у протидії діяльності організованих злочинних угруповань	6	2	2	2
Тема 10. Оперативно-розшукова діяльність у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки	8	2	4	2
Тема 11. Оперативно-розшукова діяльність у протидії корупційним кримінальним правопорушенням	6	2	2	2
Тема 12. Оперативно-розшукова діяльність у протидії незаконному обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів	10	4	4	2
Усього годин на початкову дисципліну	90	26	30	24

Індивідуальне завдання (підготовка доповідей або презентацій в межах питань, що розглядаються на заняттях; аналіз алгоритмів та порядку використання (ініціювання та проведення) оперативно-розшукових заходів) – 10 годин.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

Тема № 1.

Поняття, завдання та правова основа оперативно-розшукової діяльності

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Історичні етапи становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Поняття оперативно-розшукової діяльності.
3. Завдання оперативно-розшукової діяльності.
4. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Зміст лекції

Історичні етапи становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності.

Витоки оперативно-розшукової (сискної) діяльності. Сиск античних часів. Сиск епохи феодалізму.

Прийоми та засоби розшуку Київської Русі (IX – поч. XIII ст.).

Розшук за часів феодальної роздробленості (поч. XIII – XIV ст.). Судочинство на українських землях за часів Великого князівства Литовського (сер. XIV – 1569 р.). та за доби Козацько-Гетьманської держави (XVII – XVIII ст.).

Розвиток сискної (розшукової) діяльності в країнах Європи.

Розвиток вітчизняної оперативно-розшукової діяльності і науки у XX – XXI ст.

Оперативно-розшукова діяльність як особливий вид державної діяльності, її соціальна зумовленість та необхідність. Оперативно-розшукова діяльність як система гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів. Завдання оперативно-розшукової діяльності.

Поняття гласних і негласних, пошукових та контррозвідувальних заходів.

Поняття та види технічних засобів, які застосовуються в оперативно-розшуковій діяльності. Напрями використання технічних засобів в оперативно-розшуковій діяльності.

Завдання оперативно-розшукової діяльності – пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підбивну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою

припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

Правова основа оперативно-розшукової діяльності. Система та структура правового регулювання оперативно-розшукової діяльності в Україні.

Законодавчі та підзаконні нормативні акти, що регламентують роботу оперативних підрозділів, їх права та обов'язки.

Конституція України, закони України, кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство, відомчі нормативні акти та їх роль у правовому регулюванні оперативно-розшукової діяльності.

Міжнародно-правові стандарти у правовому регулюванні оперативно-розшукової діяльності.

Правові гарантії дотримання законності, конституційних прав та свобод громадян під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Прокурорський нагляд за дотриманням законів під час здійснення оперативно-розшукової діяльності. Відомчий та судовий контроль за дотриманням законів під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 2.

Принципи та підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Поняття та система принципів оперативно-розшукової діяльності.
2. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності.

3. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
5. Порядок заведення та строки ведення оперативно-розшукових справ.
6. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ.

Зміст лекції

Поняття та система принципів оперативно-розшукової діяльності. Значення принципів оперативно-розшукової діяльності. імперативний, владно-наказовий характер принципів оперативно-розшукової діяльності.

Правова регламентація принципів оперативно-розшукової діяльності. Класифікація принципів оперативно-розшукової діяльності.

Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності. Поняття та сутність принципів верховенства права, законності, дотримання прав і свобод людини.

Принципи оперативно-розшукової діяльності та загальні засади кримінального провадження.

Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності. Поняття та сутність принципів конспірації; поєднання гласних і негласних методів, заходів та засобів; добровільності конфіденційного співробітництва; забезпечення безпеки гласних і негласних позаштатних працівників; необхідності й достатності сил, методів, засобів оперативно-розшукової діяльності; організації сил, методів, засобів оперативно-розшукової діяльності; раціональності використання сил, методів, засобів оперативно-розшукової діяльності; плановості в оперативно-розшуковій діяльності; взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності; наступальності в оперативно-розшуковій діяльності.

Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності (ст. 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»)..

Види оперативно-розшукових справ. Порядок заведення оперативно-розшукових справ.

Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження.

Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукових справ.

Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема 3.

Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх обов'язки

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція.

2. Загальна характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України, їх система, структура, функції, права та обов'язки. Компетенція працівників оперативних підрозділів органів Національної поліції.

3. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

4. Поняття взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності. Проблеми взаємодії та координації діяльності суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.

Зміст лекції

Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція.

Підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність – оперативні підрозділи:

- Національної поліції України,
- Служби безпеки України,
- Державного бюро розслідувань,
- Служби зовнішньої розвідки,
- Національного антикорупційного бюро України,
- Управління державної охорони,
- Державної прикордонної служби України,
- органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України,
- розвідувального органу Міністерства оборони України,
- Бюро економічної безпеки.

Заборона щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами.

Загальна характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України, їх система, структура, функції, права та обов'язки. Компетенція працівників оперативних підрозділів органів Національної поліції.

Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів. Основи використання та гарантії державного захисту осіб, які конфіденційно залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Поняття взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності. Внутрішня та зовнішня взаємодія оперативних підрозділів у протидії злочинності.

Проблеми взаємодії та координації діяльності суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 4.

Методи та джерела оперативно-розшукової діяльності

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Поняття та види методів оперативно-розшукової діяльності.
2. Загальна характеристика методів оперативно-розшукової діяльності. Особливості застосування окремих методів оперативно-розшукової діяльності.
3. Загальна характеристика джерел отримання інформації в оперативно-розшуковій діяльності.
4. Поняття і види засобів оперативно-розшукової діяльності.

5. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Зміст лекції

Поняття та види методів оперативно-розшукової діяльності.

Гласні та негласні методи оперативно-розшукової діяльності

Загальна характеристика методів оперативно-розшукової діяльності.

Особливості застосування окремих методів оперативно-розшукової діяльності.

Поняття та сутність оперативно-розшукової інформації. Відмінність оперативно-розшукової інформації від процесуальної інформації. Загальна характеристика джерел отримання інформації в оперативно-розшуковій діяльності.

Поняття і види засобів оперативно-розшукової діяльності.

Загальна характеристика окремих засобів оперативно-розшукової діяльності: оперативні обліки; оперативна техніка; службово-розшукове собаківництво; несправжні (імітаційні) засоби тощо.

Поняття та завдання інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності. Моделювання та прогнозування в оперативно-розшуковій діяльності.

Автоматизовані інформаційно-пошукові системи: поняття, принципи функціонування та їх місце у системі інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності. Види автоматизованих інформаційно-пошукових систем Національної поліції України.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 5.

Права оперативних підрозділів та оперативно-розшукові заходи

Л. – 2 год.
П.З. – 2 год.
С.Р. – 2 год.

1. Загальна характеристика прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
2. Поняття та види оперативно-розшукових заходів.
3. Відмінність оперативно-розшукових заходів від негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
5. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника оперативного підрозділу.
6. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням прокурора.
7. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються на підставі ухвали слідчого судді.

Зміст лекції

Загальна характеристика прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Співвідношення прав оперативних підрозділів та оперативно-розшукових заходів.

Поняття та види оперативно-розшукових заходів. Відмінність оперативно-розшукових заходів від негласних слідчих (розшукових) дій.

Оперативно-розшукові заходи – це заходи зі спеціально встановленими Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» і КПК України порядком та умовами їх проведення оперативними підрозділами з метою попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень та виявлення причин і умов, що сприяють їх учиненню; розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання, установлення безвісно зниклих осіб; забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу або сприяють оперативно-розшуковій діяльності, беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів.

Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу (опитування осіб, особистий пошук, отримання довідково-аналітичної інформації, оперативний огляд, інформаційно-аналітичне прогнозування тощо).

Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника оперативного підрозділу (виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, візуальне

спостереження за місцем або річчю, організація перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств).

Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням прокурора (контрольована поставка, контрольована закупка, оперативна закупка, контрольоване вчинення відповідних діянь).

Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються на підставі ухвали слідчого судді (аудіо-, відеоконтроль особи, накладення арешту на кореспонденцію, зняття інформації з електронних комунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних систем, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу), спостереження за особою).

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 6.

Конфіденційне співробітництво як складова оперативно-розшукової діяльності

Л. – 2 год.
П.З. – 2 год.
С.Р. – 2 год.

1. Поняття, значення та правова основа застосування конфіденційного співробітництва у протидії злочинності.
2. Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.
3. Аналіз діючого законодавства щодо можливості використання

конфіденційного співробітництва у оперативно-розшуковій діяльності.

Зміст лекції

Поняття та значення конфіденційного співробітництва особи з оперативним підрозділом.

Правова основа використання конфіденційного співробітництва у протидії злочинності.

Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.

Напрями використання конфіденційного співробітництва у протидії злочинності.

Правовий та соціальний захист негласних працівників.

Особливості державного захисту осіб, які конфіденційно співробітничать з оперативними підрозділами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 7.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Правова основа використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

2. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

3. Аналіз вітчизняної судової практики та практики ЄСПЛ щодо наявних проблем при використанні результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

Зміст лекції

Правова основа використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності в якості приводів та підстав для початку досудового розслідування.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для попередження, виявлення, припинення і розслідування кримінальних правопорушень, розвідувально-підривних посягань проти України, розшуку осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, та осіб, які безвісти зникли.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для забезпечення безпеки працівників суду, правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів, а також співробітників розвідувальних органів України та їх близьких родичів, осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальними органами України, та членів їх сімей.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для взаємного інформування підрозділів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для інформування державних органів відповідно до їх компетенції.

Оформлення результатів оперативно-розшукової діяльності.

Аналіз вітчизняної судової практики та практики ЄСПЛ щодо наявних проблем при використанні результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 8.

Оперативно-розшукова діяльність у протидії окремим видам загальнокримінальних правопорушень

Л. – 2 год.

П.З. – 4 год.

С.Р. – 2 год.

1. Поняття оперативно-розшукової характеристики кримінальних правопорушень.
2. Організаційні засади оперативно-розшукової протидії загальнокримінальним правопорушенням.
3. Організація взаємодії оперативних підрозділів з органами досудового розслідування у протидії загальнокримінальним правопорушенням.
4. Особливості оперативно-розшукової протидії вбивствам.
5. Особливості оперативно-розшукової протидії крадіжкам, поєднаним з проникненням у житло.
6. Особливості оперативно-розшукової протидії грабежам.

Зміст лекції

Поняття оперативно-розшукової характеристики кримінальних правопорушень.

Організаційні засади оперативно-розшукової протидії загальнокримінальним правопорушенням. Оперативне обслуговування (територіальний та лінійний принципи організації оперативного обслуговування).

Особливості планування в оперативно-розшуковій діяльності. Види планів.

Організація взаємодії оперативних підрозділів з органами досудового розслідування у протидії загальнокримінальним правопорушенням. Слідчо-оперативні групи як форми організації взаємодії оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням.

Особливості оперативно-розшукової протидії вбивствам. Оперативно-розшукова характеристика вбивств. Алгоритм дій працівника оперативного

підрозділу на місці вчинення кримінального правопорушення. Оперативно-розшукове запобігання умисним вбивствам. Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття навмисних вбивств.

Особливості оперативно-розшукової протидії крадіжкам, поєднаним з проникненням у житло. Оперативно-розшукова характеристика крадіжок, поєднаних з проникненням у житло. Алгоритм дій працівника оперативного підрозділу на місці вчинення кримінального правопорушення. Оперативно-розшукове запобігання крадіжкам, поєднаним з проникненням у житло. Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття крадіжок, поєднаних з проникненням у житло.

Особливості оперативно-розшукової протидії грабежам. Оперативно-розшукова характеристика грабежів. Алгоритм дій працівника оперативного підрозділу на місці вчинення кримінального правопорушення. Оперативно-розшукове запобігання грабежам. Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття грабежів.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 9.

Оперативно-розшукова діяльність у протидії діяльності організованих злочинних угруповань

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Оперативно-розшукова характеристика діяльності організованих злочинних угруповань.

2. Правова основа оперативно-розшукової протидії діяльності

організованих злочинних угруповань.

3. Напрями оперативно-розшукової протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

Зміст лекції

Оперативно-розшукова характеристика діяльності організованих злочинних угруповань.

Правова основа оперативно-розшукової протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

Аналіз міжнародно-правових актів з питань протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

Загальна характеристика суб'єктів протидії діяльності організованих злочинних угруповань в Україні.

Організація взаємодії оперативних підрозділів з органами досудового розслідування у протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

Напрями оперативно-розшукової протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

Оперативно-розшукове запобігання діяльності організованих злочинних угруповань.

Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття діяльності організованих злочинних угруповань.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 10.

Оперативно-розшукова діяльність у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки

Л. – 2 год.

П.З. – 4 год.

С.Р. – 2 год.

1. Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері економіки.
2. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.
3. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Зміст лекції

Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері економіки.

Загальна характеристика суб'єктів протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Використання спеціальних знань у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Оперативно-розшукове запобігання кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття кримінальних правопорушень у сфері економіки.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час

заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 11.

Оперативно-розшукова діяльність у протидії корупційним кримінальним правопорушенням

Л. – 2 год.

П.З. – 2 год.

С.Р. – 2 год.

1. Оперативно-розшукова характеристика корупційних кримінальних правопорушень.
2. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.
3. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.

Зміст лекції

Оперативно-розшукова характеристика корупційних кримінальних правопорушень.

Загальна характеристика суб'єктів протидії корупційним кримінальним правопорушенням в Україні.

Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.

Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.

Оперативно-розшукове запобігання корупційним кримінальним правопорушенням.

Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття корупційних кримінальних правопорушень.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Тема № 12.

Оперативно-розшукова діяльність у протидії незаконному обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів

Л. – 4 год.

П.З. – 4 год.

С.Р. – 2 год.

1. Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

2. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

3. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Зміст лекції

Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Загальна характеристика суб'єктів протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів в Україні.

Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Оперативно-розшукове запобігання кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Оперативно-розшукові заходи з документування та розкриття кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни.

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань за фабулами викладача. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Оперативно-розшукова діяльність: поняття, завдання, правова основа.
2. Історичні аспекти становлення оперативно-розшукової діяльності.
3. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Конституція України як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
6. Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
7. Права та обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
8. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
9. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
10. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
11. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.
12. Строки ведення та закриття оперативно-розшукових справ.
13. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
14. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності

15. Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.
16. Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів.
17. Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії.
18. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності.
19. Відомчий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю.
20. Прокурорський нагляд у сфері оперативно-розшукової діяльності.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ТЕСТ № 1.

1. Яке з визначень не характеризує поняття оперативно-розшукової діяльності?

- 1) вид юридичної державної діяльності уповноважених органів з протидії злочинності та забезпечення національної безпеки;
- 2) самостійна юридична наука;
- 3) навчальна дисципліна;
- 4) галузь права.

2. Яка складова частина відсутня в теорії ОРД?

- 1) загальна теорія науки ОРД;
- 2) оперативно-розшукова тактика;
- 3) оперативно-розшукова методика;
- 4) оперативна діяльність.

3. Під захистом прав людини і громадянина в оперативно-розшуковій діяльності розуміють:

- 1) нейтральну поведінку оперативників у разі порушення законних інтересів громадян;
- 2) утримання оперативників від здійснення заборонених правовими нормами дій;
- 3) активні заходи оперативників щодо запобігання порушенню прав людини;
- 4) недопущення з боку оперативників необхідного обмеження конституційних прав громадян.

4. Обмежувати конституційні права людини і громадянина в оперативно-розшуковій діяльності:

- 1) допустимо на умовах, викладених в указах Президента України;
- 2) неприпустимо ні за яких умов;

3) допустимо на умовах, викладених у нормативних правових актах оперативно-розшукових органів;

4) допустимо лише за рішенням слідчого судді з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину та у випадках, передбачених законодавством України, з метою захисту прав і свобод інших осіб, безпеки суспільства.

5. До завдань оперативно-розшукової діяльності належить:

- 1) розкриття злочинів;
- 2) проведення слідчих, процесуальних дій;
- 3) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України;
- 4) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена законодавством України.

ТЕСТ № 2.

1. Метою оперативно-розшукової діяльності є:

- 1) боротьба зі злочинністю;
- 2) захист від злочинних посягань;
- 3) припинення правопорушень;
- 4) боротьба з правопорушеннями.

2. Завдання оперативно-розшукової діяльності визначаються:

- 1) самостійно оперативниками;
- 2) тільки в оперативно-розшуковому законодавстві;
- 3) у закритих нормативних актах оперативно-розшукових органів;
- 4) виключно в оперативно-розшуковому законі.

3. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності є конституційними?:

- 1) законність, повага й дотримання прав і свобод людини при проведенні ОРД;
- 2) верховенства права, законності, дотримання прав і свобод людини;
- 3) маскуваня;
- 4) сукупність гласних і негласних методів.

4. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності НЕ є міжгалузевими?:

- 1) конспірація;
- 2) поєднання гласних і негласних методів і засобів;
- 3) здійснення ОРД тільки уповноваженими на те законом суб'єктами;
- 4) маскуваня.

5. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності є галузевими?:

- 1) оперативність, або наступальність; всебічність, повнота й об'єктивність дослідження обставин; застосування конфідентів;
- 2) конспірація;
- 3) поєднання гласних і негласних методів і засобів;
- 4) здійснення ОРД тільки уповноваженими на те законом суб'єктами.

ТЕСТ № 3.

1. Правова основа оперативно-розшукової діяльності – це сукупність:

- 1) основних законодавчих та інших нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 2) усіх правових джерел у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 3) тільки законодавчих актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 4) усіх законодавчих та інших нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності.

2. Оперативно-розшукове законодавство – це:

- 1) підгалузь адміністративного законодавства;
- 2) самостійна галузь законодавства;
- 3) міжгалузовий нормативно-правовий інститут;
- 4) комплексна галузь законодавства.

3. Перелік прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, нормативно визначено у статті Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- 1) восьмій;
- 2) п'ятій;
- 3) сьомій;
- 4) шостій.

4. Система правових джерел оперативно-розшукової діяльності складається з блоків:

- 1) окремих областей, загальнонаціонального та міжнародно-правового;
- 2) національного й міжнародно-правового;
- 3) окремих областей і загальнонаціонального;
- 4) тільки національного.

5. Під нормативно-правовим актом як правовим джерелом оперативно-розшукової діяльності розуміють сукупність:

- 1) нормативних правових актів оперативно-розшукових органів;
- 2) законодавчих актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 3) законодавчих актів й актів органів державної влади у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 4) національних нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності.

ТЕСТ № 4.

1. Сукупність суб'єктів оперативно-розшукової діяльності становлять:

- 1) всі безпосередні учасники оперативно-розшукової діяльності;
- 2) учасники оперативно-розшукової діяльності та суб'єкти зовнішнього впливу;
- 3) тільки оперативно-розшукові органи та оперативники;
- 4) оперативно-розшукові органи, оперативники й особи, які надають сприяння.

2. Під учасником оперативно-розшукової діяльності розуміють:

- 1) будь-якого суб'єкта в оперативно-розшуковій діяльності;
- 2) суб'єкта, наділеного відповідною компетенцією;
- 3) тільки оперативників;
- 4) захисників.

3. Під компетенцією суб'єктів оперативно-розшукової діяльності розуміють сукупність їхніх:

- 1) обов'язків і прав;
- 2) обов'язків, прав і юридичної відповідальності;
- 3) повноважень;
- 4) обов'язків та юридичної відповідальності.

4. Під оперативно-розшуковим органом розуміють:

- 1) систему правоохоронних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність;
- 2) конкретний правоохоронний орган або спецслужбу;
- 3) систему конкретних правоохоронних органів або спецслужб;
- 4) систему оперативних підрозділів та посадових осіб правоохоронного органу або спецслужби.

5. Серед загальних обов'язків особи, залученої до участі в оперативно-розшуковій діяльності, передбачено обов'язок:

- 1) інформувати відповідні державні органи про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства й держави, а також про порушення законодавства, пов'язані зі службовою діяльністю посадових осіб;
- 2) надавати завідомо неправдиву інформацію;
- 3) не приймати самостійних рішень без консультації оперативника;
- 4) не змінювати місця проживання й роботи без згоди оперативника.

ТЕСТ № 5.

1. Оперативно-розшуковий захід можна визначити як акт поведінки оперативника, спрямований на:

- 1) отримання інформації;
- 2) припинення злочину;
- 3) ліквідацію наслідків правопорушення;
- 4) профілактику скоєння злочину.

2. Перелік обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, нормативно визначено в статті Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- 1) шостій;
- 2) п'ятій;
- 3) сьомій;
- 4) восьмій.

3. У чому полягає відмінність між контрольованою та оперативною закупкою?

1) у предметі такої закупки: предметом оперативної закупки є товар, який перебуває у вільному обігу, предметом контрольованої закупки є товар, обіг якого обмежений чи заборонений законодавством;

2) у предметі такої закупки: предметом контрольованої закупки є товар, який перебуває у вільному обігу, предметом оперативної закупки є товар, обіг якого обмежений чи заборонений законодавством;

3) у способі фіксування ходу та результату НС(Р)Д;

4) немає відмінності між контрольованою та оперативною закупкою.

4. Що є предметом контрольованої поставки?

1) товари, предмети та речовини, переміщення яких здійснюється протиправно;

2) будь-які товари та предмети;

3) товари, предмети та речовини, переміщення яких здійснюється на законній підставі;

4) законодавство не визначає, що є предметом контрольованої поставки.

5. Хто приймає рішення про проведення контролю за вчиненням злочину?

1) прокурор;

2) слідчий;

3) керівник органу досудового розслідування;

4) слідчий суддя.

ТЕСТ № 6.

1. Ведення оперативно-розшукових справ не здійснюється:

1) щодо невстановлених осіб, які готують вчинення кримінального правопорушення;

- 2) щодо осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, у тому числі у зв'язку зі збройним конфліктом, воєнними діями;
- 3) щодо осіб, зниклих безвісти;
- 4) щодо осіб, стосовно яких є дані про їхню участь або причетність до терористичної діяльності.

2. Який строк ведення оперативно-розшукових справ щодо невстановлених осіб, які готують вчинення кримінального правопорушення, а також осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання?:

- 1) до їх встановлення або розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку;
- 2) 12 місяців;
- 3) 36 місяців;
- 4) до встановлення їхнього місця перебування чи місця поховання.

3. Який строк ведення оперативно-розшукових справ щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення кримінального правопорушення?:

- 1) до їх встановлення або розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку;
- 2) до встановлення їхнього місця перебування, місця поховання чи місцезнаходження останків;
- 3) до встановлення та фіксації фактичних даних про протиправні діяння, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, але не більше шести місяців;
- 4) 12 місяців.

4. Хто уповноважений здійснювати продовження строків ведення оперативно-розшукової справи в разі отримання даних про участь особи в підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину?:

- 1) Голова Національної поліції або його уповноважені заступники;
- 2) будь-яка особа оперативно-розшукового підрозділу;
- 3) продовження строків ведення оперативно-розшукової справи в разі отримання даних про участь особи в підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину не передбачено чинним законодавством;
- 4) слідчий суддя.

5. Яке з положень не належить до підстав припинення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи?:

- 1) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України;
- 2) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тяжко захворіла;
- 3) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, переховується від правоохоронних органів;
- 4) якщо можливість проводити щодо особи оперативно-розшукову діяльність відсутня.

ТЕСТ № 7.

1. Під засобом оперативно-розшукової діяльності розуміють:

- 1) будь-які предмети матеріального світу, які використовуються працівниками Національної поліції;
- 2) документи, які оформлюються за результатами проведення оперативно-розшукових заходів;
- 3) сукупність знаряддя (матеріального інструментарію) та науково обґрунтованих прийомів його правомірного застосування суб'єктом ОРД з метою виконання завдань цієї діяльності;
- 4) наукові положення, вироблені теорією ОРД.

2. До засобів оперативно-розшукової діяльності відносять:

- 1) оперативні обліки та службову документацію;
- 2) оперативні та інші обліки; оперативну техніку; спеціально навчених тварин; житлові, службові та інші приміщення; засоби маскування та імітації; об'єкти, які виконують функцію предмета злочину;
- 3) наукові положення, вироблені теорією ОРД;
- 4) матеріали оперативно-розшукових справ.

3. До оперативних обліків належать:

- 1) оперативно-розшукові, оперативно-профілактичні та оперативно-довідкові;
- 2) оперативно-розшукові, оперативно-контрольні та оперативно-прогностичні;
- 3) технічні та біологічні;
- 4) оперативно-розшукові, оперативно-запобіжні та оперативно-судові.

4. Оперативно-розшукові справи заводяться:

- 1) у будь-якому випадку, за бажанням працівника оперативного підрозділу;
- 2) у кожному випадку наявності підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності згідно з положеннями статті 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»;
- 3) у кожному випадку наявності вказівки керівника Національної поліції;

4) виключно за дорученням слідчого судді.

5. Обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи починається з дня:

- 1) отримання первинної інформації про кримінальне правопорушення, що готується невстановленими особами;
- 2) повідомлення прокурора про наміри заведення ОРС;
- 3) затвердження керівниками постанови про заведення ОРС;
- 4) набрання законної сили вироку суду.

ТЕСТ № 8.

1. Оперативно-розшукова інформація – це:

- 1) фактичні дані, що мають безпосереднє або потенційне значення для виконання стратегічних, тактичних і організаційних завдань оперативно-розшукової діяльності, одержувані оперативними підрозділами гласними і негласними методами з різноманітних джерел або ж отримані під час аналітичного опрацювання первинних даних;
- 2) будь-які відомості, якими володіють працівники оперативних підрозділів;
- 3) відомості, які містяться у службовій документації оперативного підрозділу;
- 4) сукупність відомостей щодо намірів оперативного підрозділу.

2. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності – це:

- 1) передбачена законодавством України система заходів, спрямованих на використання інформації, що має значення для вирішення завдань ОРД в інтересах досудового слідства;
- 2) діяльність працівників оперативних підрозділів, що спрямована на отримання первинної інформації про кримінальні правопорушення;
- 3) контрольна діяльність керівників оперативних підрозділів щодо перевірки отриманої інформації;
- 4) передбачена законодавством України система запроваджених заходів, спрямованих на збір, узагальнення, аналіз, зберігання та використання інформації, у тому числі обмеженого доступу, що має значення для вирішення завдань цієї діяльності в інтересах досудового слідства, безпеки громадян, суспільства і держави.

3. Що з переліченого не відноситься до мети інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності?:

- 1) підвищення ефективності протидії злочинності;

2) створення умов для оперативної обізнаності працівників, які безпосередньо займаються профілактикою та виявленням злочинів;

3) отримання відомостей для оперативного реагування на заяви та повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення, інші події, у яких убачаються їх ознаки;

4) накопичення персональних даних громадян для подальшого вільного розповсюдження.

4. Планування – це:

1) результат роботи за оперативно-розшуковими справами;

2) процес вибору рішень, необхідних для досягнення визначених цілей, це заздалегідь прийняте рішення про те, хто, що, коли і як буде робити;

3) узгодження службової документації з керівництвом оперативного підрозділу;

4) передбачення можливого результату здійснення оперативно-розшукових заходів.

5. Автоматизована інформаційна система – це:

1) будь-яка комп'ютерна техніка, що використовується для вирішення завдань ОРД;

2) сукупність обладнання, яке призначено для зберігання інформації;

3) взаємопов'язана сукупність даних, обладнання, програмних засобів, персоналу, стандартних процедур, які призначені для збору, обробки, розподілу, зберігання, представлення інформації відповідно до вимог, які впливають з цілей організації;

4) спеціалізована система зв'язку, яка функціонує в органах Національної поліції України.

ТЕСТ № 9.

1. Які засоби не забороняється застосовувати для одержання інформації?:

1) технічні засоби, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу;

2) психотропні речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу.

3) хімічні та інші речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу;

4) технічні засоби фіксування.

2. Що є юридичною підставою для здійснення НС(Р)Д у вигляді спостереження за річчю або місцем?

1) постанова слідчого або прокурора;

2) ухвала суду;

- 3) ухвала слідчого судді;
- 4) постанова суду.

3. Що є фактичною підставою для здійснення НС(Р)Д у вигляді спостереження за річчю або місцем?:

- 1) наявність доказів щодо вчинення кримінального правопорушення й неможливість отримати докази в інший спосіб;
- 2) наявність доказів щодо вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину й неможливість отримати докази в інший спосіб;
- 3) наявність доказів вчинення злочину організованої групи;
- 4) наявність доказів щодо вчинення злочину злочинною організацією.

4. Який документ надає право здійснювати відеоконтроль особи?:

- 1) протокол;
- 2) ухвала слідчого судді;
- 3) рапорт;
- 4) постанова.

5. Який процесуальний документ складається за результатами проведення спостереження за особою, річчю або місцем?:

- 1) акт;
- 2) постанова;
- 3) рапорт;
- 4) протокол.

ТЕСТ № 10.

1. Оперативно-розшукова тактика – це:

- 1) комплексна система наукових положень і рекомендацій з організації та методики оперативно-тактичного планування, а також застосування перевірених практикою тактичних прийомів здійснення оперативно-розшукових заходів, що забезпечують в конкретних умовах оперативної обстановки успішне запобігання злочинів, що готуються, швидке і повне розкриття вчинених злочинів, а також розшук злочинців, які переховуються;
- 2) напрями реалізації первинної оперативної інформації.
- 3) формалізований порядок дій працівників оперативних підрозділів під час виявлення кримінальних правопорушень;
- 4) система теоретичних наукових положень про діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України.

2. Оперативно-розшукова тактика поділяється на:

- 1) загальну та особливу;
- 2) загальну та спеціальну;
- 3) початкову та подальшу;
- 4) окрему та спеціальну.

3. Елементами оперативно-розшукової тактики є:

- 1) оперативно-розшукова ситуація, оперативно-тактичне моделювання, оперативна комбінація;
- 2) оперативно-розшукова профілактика, оперативно-тактичне моделювання, оперативна комбінація;
- 3) оперативно-розшукова ситуація, оперативно-тактичне документування, оперативна комбінація;
- 4) оперативно-розшукова обстановка, оперативно-розшукове прогнозування, оперативна превенція.

4. Оперативно-розшукова ситуація – це:

- 1) реальна ситуація, з якою щодня стикається працівник оперативного підрозділу під час виконання службових обов'язків;
- 2) ситуація невизначеності під час провадження за оперативно-розшуковими справами;
- 3) реально існуючий на даний момент стан розгляду кримінального провадження;
- 4) реально існуючий на даний момент стан певної кримінальної події, з приводу якого здійснюється оперативно-розшуковий захід, умови, у яких вона проявляється, а також можливості оперативного працівника (або підрозділу) вжити необхідних заходів, сформульованих у вигляді конкретного завдання.

5. Оперативно-тактичне моделювання – це:

- 1) діяльність суб'єктів оперативно-розшукової діяльності щодо штучного створення організаційно-тактичної схеми, яка відповідно до завдань, що вирішуються, максимально подібно відтворює замінюваний об'єкт, явище або процес, що безпосередньо пов'язаний з досліджуванним злочинним явищем або подією, і спрямована на виконання завдань кримінального судочинства;
- 2) створення працівниками оперативних підрозділів реальних моделей зняряд вчинення злочинів;
- 3) процес діяльності працівників оперативних підрозділів щодо відтворення обставин вчинення злочинів;
- 4) аналітичний процес реалізації оперативно-розшукових заходів під час кримінального провадження.

ТЕСТ № 11.

1. За формами взаємодія може мати характер:

- 1) регіональний, міжрегіональний, внутрішньодержавний та міжнародний;
- 2) локальний (місцевий), регіональний, загальнодержавний та міжнародний;
- 3) початковий та подальший;
- 4) локальний (місцевий), загальнодержавний та міжнародний.

2. За характером зв'язків суб'єктів взаємодія може бути:

- 1) внутрішньою та позасистемною;
- 2) ідентичною та неідентичною;
- 3) очною та заочною;
- 4) внутрішньою та зовнішньою.

3. Слідчо-оперативні групи створюються:

- 1) при чергових частинах органів та підрозділів Національної поліції з метою забезпечення швидкого реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення;
- 2) за будь-яких обставин за рішенням чергового відділку Національної поліції;
- 3) при чергових частинах органів і підрозділів Національної поліції з метою вирішення питань керівництва черговим нарядом;
- 4) у відокремлених підрозділах Національної поліції в разі недостатньої кількості особового складу..

4. Взаємодія в оперативно-розшуковій діяльності – це:

- 1) ініціативне направлення матеріалів оперативно-розшукових справ до суміжних органів і підрозділів Національної поліції;
- 2) нормативно врегульована діяльність щодо здійснення кримінального провадження;
- 3) нормативно врегульована, узгоджена за метою, завданнями, місцем і часом спільна діяльність підрозділів кримінальної поліції з іншими суб'єктами, яка на підставах комплексного використання можливостей, сил, засобів і заходів забезпечує реалізацію завдань оперативно-розшукової діяльності;
- 4) узгоджена за метою, завданнями, місцем і часом діяльність підрозділів кримінальної поліції з виявлення злочинів.

5. Склад слідчо-оперативної групи формується з числа:

- а) працівників поліції відповідно до графіка чергування, затвердженого керівником органу, підрозділу поліції та погодженого з керівником органу досудового розслідування;
- б) особового складу відділу Національної поліції, який є вільним від чергування;
- в) працівників поліції за рішенням керівника органу Національної поліції без документального оформлення;
- г) працівників поліції відповідно до графіка чергування, затвердженого черговим по підрозділу поліції.

ТЕСТ № 12.

1. Хто з названих суб'єктів здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності?:

1) Генеральний прокурор, його заступник, керівники обласних прокуратур, їхні перші заступники та заступники, а також уповноважені наказом Генерального прокурора прокурори Офісу Генерального прокурора та уповноважені наказом керівника обласної прокуратури прокурори відповідних обласних прокуратур;

- 2) Голова Служби безпеки України;
- 3) Президент України;
- 4) Голова Верховної ради України.

2. Що із названого не належить до предмета прокурорського нагляду?:

1) перевірка скарг на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність;

2) скасування незаконних постанов про заведення або закриття оперативно-розшукової справи;

3) вжиття заходів щодо усунення порушень законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності й щодо притягнення винних до встановленої законом відповідальності;

4) відомості про осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальним органом України, належність конкретних осіб до кадрового складу розвідувальних органів, а також форми, методи й засоби розвідувальної діяльності та організаційно-штатна структура розвідувальних органів.

3. Хто з названих суб'єктів уповноважений скасовувати незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності чи про інші рішення, що суперечать закону?:

- 1) прокурор;
- 2) оперативний співробітник;
- 3) слідчий;
- 4) слідчий суддя.

4. Хто з названих суб'єктів уповноважений давати згоду на продовження строку проведення оперативно-розшукової діяльності?:

- 1) прокурор;
- 2) оперативний співробітник;
- 3) слідчий;
- 4) слідчий суддя.

5. Хто з названих суб'єктів уповноважений приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді або рішення прокурора?:

- 1) керівник відповідного оперативного підрозділу або його заступник з повідомленням про прийняте рішення прокурора;
- 2) прокурор;
- 3) оперативний співробітник;
- 4) слідчий.

СИТУАЦІЙНІ ЗАДАЧІ

1. У приватній бесіді один чоловік поскаржився товаришу, що на його думку сусід вчиняє крадіжки інструментів з його гаражу. Однак підтвердити він це не може. На це його товариш повідомив, що є приватним детективом, має спеціальні технічні засоби та може на замовлення здійснити оперативно-розшукові заходи стосовно сусіда з метою документування його дій.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи може приватний детектив проводити оперативно-розшукові заходи?

2. Оперуповноважений кримінальної поліції на місці вчинення кримінального правопорушення, працюючи у складі слідчо-оперативної групи, виконуючи вказівку слідчого, здійснював поквартирний обхід багатоповерхового будинку та опитував його мешканців. Один з мешканців будинку повідомив про обставини злочину, свідком якого він став. Однак, надавати письмові пояснення відмовився. Оперуповноважений силоміць доставив громадянина до відділку поліції з метою оформлення пояснення.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

3. Працівник кримінальної поліції отримав інформацію про те, що в Центральному парку невідома особа збуває наркотичні речовини. Взявши особисті кошти, працівник кримінальної поліції ініціативно вирушив у парк, до побачив невідомого чоловіка, зовнішньо схожого за прикметами на злочинця. Підійшовши до нього, працівник поліції поцікавився, чи можна придбати наркотичні речовини. Після підтвердження, він передав чоловікові гроші, та після отримання пакунку з наркотичними речовинами, затримав його, повідомивши, що проводив оперативну закупку.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

4. Працівник кримінальної поліції отримав інформацію про те, що раніше засуджений громадянин К. підшукує виконавця для вбивства на замовлення. Маючи власне необхідне устаткування, працівник поліції самостійно підключився до мережі мобільного оператора та п'ять діб прослуховував телефонні переговори вказаної особи.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

5. Командир відділення патрульної поліції К. у приватній бесіді отримав від сусіда інформацію про те, що його знайомий намагається продати бойову гранату РГД-5. Дізнавшись про це, працівник патрульної поліції вирішив ініціативно провести оперативну закупку та затримати вказаного громадянина.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

6. Працівник кримінальної поліції отримав інформацію про те, що громадянин А., який є мисливцем та має у власності мисливську рушницю, порушив встановлені строки перереєстрації мисливської зброї. Такі дії охоплюють склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 192 Кодексу України про адміністративні правопорушення. З метою документування вказаного факту, працівник СКП вирішив завести оперативно-розшукову справу та провести у відношенні вказаного громадянина комплекс оперативно-розшукових заходів.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи є у даному випадку підстави для здійснення оперативно-розшукової діяльності?

7. Два працівника сектору кримінальної поліції районного відділу поліції отримали інформацію про те, що громадянин Б., який раніше був неодноразово засуджений, здійснює готування до вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому). З метою документування злочинної діяльності вказаної особи, працівники поліції вирішили кожний завести по окремій оперативно-розшуковій справі, мотивуючи тим, що таким чином вони більш ретельно зможуть зібрати необхідні матеріали для притягнення особи до кримінальної відповідальності.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівників поліції?

8. Оперуповноважений кримінальної поліції, відповідно до чинного законодавства, завів оперативно-розшукову справу відносно громадянина К., який переховувався від органів досудового розслідування. Оформивши Постанову про заведення оперативно-розшукової справи, оперуповноважений підписав її особисто та пішов доповідати про це начальника органу. Дізнавшись про те, що начальник перебуває на лікарняному, працівник кримінальної поліції підшив Постанову до справи та почав проводити по ній оперативно-розшукові заходи.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

9. Під час здійснення перевірки у районному відділі поліції, прокурором було виявлено незаконно заведену оперативно-розшукову справу, по якій виконувалися оперативно-розшукові заходи. Здійснюючи заходи реагування, прокурором було винесено Постанову про закриття вказаної ОРС. Отримавши постанову, працівник кримінальної поліції відмовився її виконувати, мотивуючи тим, що проведення оперативно-розшукових заходів ще не завершено.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

10. Проводячи оперативно-розшукові заходи з документування готування до тяжкого злочину з боку громадянина Д., працівник оперативного підрозділу дізнався, що вказана особа нещодавно зверталася до приватного нотаріуса та надавала йому копії документів. Маючи наміри отримати необхідну інформацію та копії документів, працівник оперативного підрозділу звернувся до цього приватного нотаріуса з метою залучення його до негласного виконання оперативно-розшукових завдань.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

11. Оперуповноважений кримінальної поліції отримав інформацію про те, що раніше неодноразово засуджені громадянин К. та Б. створили злочинну групу та готують вчинення кримінальних правопорушень (розбійних нападів на квартири громадян). Під час перевірки вказана інформація підтвердилася. Оперуповноважений вирішив не заводити оперативно-розшукову справу, мотивуючи це тим, що не впевнений у результаті. Разом із тим, почав проводити оперативно-розшукові заходи стосовно вказаних осіб.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

12. Оперуповноважений кримінальної поліції, склавши вмотивовану постанову, закрив оперативно-розшукову справу стосовно громадянина К. Після винесення постанови, оперуповноважений знищив оперативно-розшукову справу, про що склав відповідний акт.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

13. Внаслідок оперативно-розшукової діяльності оперуповноваженим кримінальної поліції були отримані відомості, що стосувалися особистого життя громадянина К., але не містили інформації про вчинення кримінального правопорушення. Вказані відомості оперуповноважений вирішив залишити та

зберігав у службовому сейфі з метою можливого їх використання у майбутньому.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

14. Вирок суду стосовно гр. А., який розроблювався за матеріалами оперативно-розшукової справи, набрав законної сили. Особу було визнано винною у вчиненні розбійного нападу (ч. 1 ст. 187 КК України) та призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на шість років. Оперуповноважений кримінальної поліції, в провадженні якого перебувала вказана оперативно-розшукова справа, не закрив справу, мотивуючи тим, що строки її провадження ще не завершилися.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

15. Керівник відділу Офісу Генерального прокурора надіслав до Служби зовнішньої розвідки запит щодо надання йому для перевірки відомості про осіб, які конфіденційно співробітничать або співробітничали з СВР. Отримавши відмову, він підготував постанову про усунення порушень законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності і притягнення винних до встановленої законом відповідальності. Надайте правову оцінку ситуації.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника прокуратури?

16. В провадженні оперативного підрозділу Національної поліції знаходилася оперативно-розшукова справа щодо встановлення місцезнаходження особи, яка зникла безвісти за особливих обставин (у зв'язку з воєнними діями). Через деякий час, працівник оперативного підрозділу дізнався, що близькі родичі вказаної особи через суд визнали вказану особу померлою. На підставі цього, працівник оперативного підрозділу закрив оперативно-розшукову справу.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

17. Працівник оперативного підрозділу отримав інформацію про те, що раніше засуджений гр. К., знаходячись вдома, вчинює домашнє насильство стосовно дружини та малолітніх дітей (ст. 173-2 КУПАП). Маючи намір задокументувати вказані факти, працівник оперативного підрозділу оформив постанову про заведення оперативно-розшукової справи та запланував проведення оперативно-розшукових заходів, а саме аудіо-, відеоконтроль особи.

Завдання: Надайте правову оцінку ситуації. Чи правомірні дії працівника поліції?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історичні етапи становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Поняття оперативно-розшукової діяльності.
3. Завдання оперативно-розшукової діяльності.
4. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
6. Поняття та система принципів оперативно-розшукової діяльності.
7. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
8. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
9. Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності.
10. Порядок заведення та строки ведення оперативно-розшукових справ.
11. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ.
12. Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція.
13. Загальна характеристика оперативних підрозділів Національної поліції України, їх система, структура, функції, права та обов'язки. Компетенція працівників оперативних підрозділів органів Національної поліції.
14. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
15. Поняття взаємодії в оперативно-розшуковій діяльності. Проблеми взаємодії та координації діяльності суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
16. Поняття та види методів оперативно-розшукової діяльності.
17. Загальна характеристика методів оперативно-розшукової діяльності. Особливості застосування окремих методів оперативно-розшукової діяльності.
18. Загальна характеристика джерел отримання інформації в оперативно-розшуковій діяльності.
19. Поняття і види засобів оперативно-розшукової діяльності.
20. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
21. Загальна характеристика прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
22. Поняття та види оперативно-розшукових заходів.
23. Відмінність оперативно-розшукових заходів від негласних слідчих (розшукових) дій.
24. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.

25. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника оперативного підрозділу.

26. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням прокурора.

27. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються на підставі ухвали слідчого судді.

28. Поняття, значення та правова основа застосування конфіденційного співробітництва у протидії злочинності.

29. Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.

30. Аналіз діючого законодавства щодо можливості використання конфіденційного співробітництва у оперативно-розшуковій діяльності.

31. Правова основа використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.

32. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

33. Поняття оперативно-розшукової характеристики кримінальних правопорушень.

34. Організаційні засади оперативно-розшукової протидії загальнокримінальним правопорушенням.

35. Організація взаємодії оперативних підрозділів з органами досудового розслідування у протидії загальнокримінальним правопорушенням.

36. Особливості оперативно-розшукової протидії вбивствам.

37. Особливості оперативно-розшукової протидії крадіжкам, поєднаним з проникненням у житло.

38. Особливості оперативно-розшукової протидії грабегам.

39. Оперативно-розшукова характеристика діяльності організованих злочинних угруповань.

40. Правова основа оперативно-розшукової протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

41. Напрями оперативно-розшукової протидії діяльності організованих злочинних угруповань.

42. Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері економіки.

43. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

44. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.

45. Оперативно-розшукова характеристика корупційних кримінальних правопорушень.

46. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.

47. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії корупційним кримінальним правопорушенням.

48. Оперативно-розшукова характеристика кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

49. Особливості застосування оперативно-розшукових заходів у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

50. Взаємодія оперативних підрозділів та органів досудового розслідування у протидії кримінальним правопорушенням у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, прекурсорів та їх аналогів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. К.: МВС України, 2012. 42 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print>

3. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III змін.[Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/print>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>

5. Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС: затв. наказом МВС України від 20.10.2017 № 870 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1433-17/print>

6. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 № 1024 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-п/print>

7. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20/print>

8. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада

2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>

9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>

10. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>

11. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print>

12. Про державну таємницю: закон України від 21 січня 1994 р. № 3855 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12/print>

13. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12/print>

14. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/print>

15. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС України від 03.08.2017 р. № 676 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17>

16. Про захист персональних даних: закон України від 01.06.2010 № 2297-VI [Електронний ресурс]. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

17. Про інформацію : закон України від 02.10.1992 № 2657-XII із змін., внес. згідно із законами України та рішеннями Конституційного Суду [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

18. Про контррозвідальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>

19. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>

20. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

21. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

22. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30. 06. 1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

23. Про організацію нагляду за додержанням законів органами, що

проводять оперативно-розшукову діяльність: наказ Офісу Генерального прокурора від 08.09.2023 р. № 253 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0253905-23/print>

24. Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної Прокуратури України, МВС України, СБ України, Міністерства фінансів України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

25. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин : закон України від 12.07.2018 р. № 2505-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19/print>

26. Про прокуратуру : закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/print>

27. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

28. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>

29. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>

30. Про судоустрій і статус суддів : закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print>

Основні джерела

1. Албул С.В. Забезпечення прав людини в оперативно-розшуковій діяльності: збірник нормативно-правових актів. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 32 с.

2. Албул С.В. Класифікація засобів оперативно-розшукової діяльності. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 26–29.

3. Албул С.В. Конституційні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України. *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 12-th International*

scientific and practical conference (22-24.05.2022). MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 659–662.

4. Албул С.В. Оперативні обліки як засіб реалізації завдань оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України. *Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice. Proceedings of the XXVII International Scientific and Practical Conference. (July 12-15, 2022)*. Prague, Czech Republic. 2022. Pp. 153–155.

5. Албул С.В. Оперативний пошук як організаційно-тактична форма оперативно-розшукової діяльності кримінальної поліції України: поняття та сутність. *Scientific bases of solving of the modern tasks*. Abstracts of XIX international scientific and practical conference. Frankfurt am Main, Germany, 2020. Pp. 138–144.

6. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції : колективна монографія. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>

7. Албул С.В. Оперативно-розшукова тактика: поняття та структура. *Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 13-th International Scientific and Practical Conference. (August 17-19, 2022)*. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 292–295.

8. Албул С.В. Основи оперативно-розшукової діяльності: термінологічний словник. Одеса: Астропринт, 2017. 132 с.

9. Албул С.В. Поняття, елементи та види оперативно-розшукових ситуацій. *Scientific progress: innovations, achievements and prospects*: Proceedings of the 8-th International scientific and practical conference (1-3 May, Munich). MDPC Publishing. Munich, Germany. 2023. Pp. 415–419.

10. Албул С.В. Принципи оперативно-розшукової діяльності: посібник. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 60 с.

11. Аркуша Л.І. Права та обов'язки суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в умовах воєнного стану в Україні. *Забезпечення державної безпеки в умовах воєнного стану*: збірник тез I міжнародної науково-практичної онлайн конференції (Україна, м. Луцьк, 27 травня 2022 року), укладач Батюк О.В. Луцьк.: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. С. 3–6.

12. Заява про кримінальне правопорушення: алгоритм дій працівника кримінальної поліції : методичні рекомендації / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат. Одеса: ОДУВС, 2022. 28 с.

13. Здреник І.В. Напрями взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції України у протидії злочинності в умовах воєнного стану.

Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (3 листопада 2023 року) / упор. Р.М. Шехавцов. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. С. 107–111.

14. Кириченко О.В., Хмеленко В.В. Принципи оперативно-розшукового запобігання злочинам : монографія. К.: Центр учбової літератури, 2020. 160 с.

15. Крамаренко Ю.М. Відносини у сфері оперативно-розшукової діяльності: правові та організаційні аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 12. С. 361–365. URL: http://lsej.org.ua/12_2024/85.pdf

16. Крамаренко Ю.М. Правові основи оперативно-розшукової діяльності: методичні рекомендації. Дніпро: ДДУВС, 2025. 72 с. URL: <https://surl.li/fksqge>

17. Мовчан А.В. Напрями взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції України у протидії злочинності в умовах воєнного стану. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах* : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (3 листопада 2023 року) / упор. Р.М. Шехавцов. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. С. 163–167.

18. Мурашко А.С. Окремі аспекти розслідування квартирних крадіжок. *Українське суспільство в умовах транзиції : сучасні виклики та напрями розвитку* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених, (м. Одеса, 24 травня 2021 р.). Одеса : видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. С. 439-442.

19. Негласні слідчі (розшукові) дії: навчальний посібник / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 472 с.

20. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князева, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

21. Основи детективної та оперативно-розшукової діяльності : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., перероб. / Аркуша Л.І., Пожар В.Г., Стоянов М.М., Шилін Д.В. [Електронне видання] НУ «ОЮА». Одеса: Фенікс. 2023. 97с. URL: <https://surl.li/fobsne>

22. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

23. Подобний О.О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та

розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч.-метод. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/16138>

24. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

25. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

26. Туз О.С., Тищук В.В. Сутність оперативно-розшукової діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. Серія Право. Вип. 87, ч. 4. 2025. С. 146–151. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.4.22>

27. Хрідочкін А.В. Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності: навчальний посібник. Одеса : ВД «Гельветика», 2020. 391 с.

28. Цехан Д.М., Горобець Є.В. Напрями оперативно-розшукового забезпечення організаційної складової розслідування організованих форм злочинної діяльності. *Юридичний бюлетень*. 2024. Вип. 32. С. 100–107. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2024.32.14>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. – Режим доступу: <http://www.mvs.gov.ua/>

4. Офіційний веб-сайт Національної поліції України. – Режим доступу: <http://www.npu.gov.ua/uk/>

5. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>

6. Офіційний веб-сайт Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>

Навчальне видання

АЛБУЛ Сергій Володимирович
ЦЕХАН Дмитро Миколайович
МУРАШКО Анастасія Сергіївна

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

методичні рекомендації для підготовки до практичних занять
(для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра з галузі знань К «Безпека та оборона» за
спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність»)

Електронне видання

Підписано до друку 03.11.2025.Формат 60х84/16.
Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 2,2.